

Dr hab. prof. nadzw.
Zbigniew Taszycki
Wydział Malarstwa i Nowych Mediów
Akademii Sztuki w Szczecinie

Poznań 14.05.2019

Recenzja pracy doktorskiej i działalności artystycznej mgr. Klaudii Zawady, sporządzona na zamówienie Pana Dziekana Wydziału Malarstwa i Rysunku Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu prof. dr hab. Marka Przybyła z dnia 18 maja 2017 roku.

Namysł I

Pani Klaudia Zawada jest wychowanką Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu, na której to uczelni zrealizowała dyplom w pracowni prof. Waldemara Kuczmy i prof. Wojciecha Kaniowskiego. Jest również absolwentką studiów doktoranckich na Uniwersytecie Artystycznym w Poznaniu. To ciekawa koincydencja, dyplom na uczelni trzymającej się tradycji i historii, gdzie student w pracowniach mistrzowskich nabiera biegłości manualnej choć nie tylko, studia doktoranckie na UAP-ie będącym mimo zawirowań wciąż w awangardzie programowej uczelni artystycznych w Polsce. To zderzenie dwóch jednak odmiennych wartości, w konsekwencji przynosi efekt w postaci wyboru promotorki prof. Hanny Łuczak z Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu.

Namysł II i III

Dorobek artystyczny Pani Zawady nie jest zbyt imponujący. Myślę tu o udziale w wystawach indywidualnych, które są w stanie, w pełni ukazać osobowość i konstrukcję myślową autorki. Trudno jednak mieć o to pretensje, gdyż możliwości młodych artystów tuż po studiach, ich uczestnictwo w życiu artystycznym są dość ograniczone. W większości przypadków karty zostały rozdane. Można przyjąć strategię otwierania własnej przestrzeni stającej się z czasem istotnym miejscem sztuki, można przyjąć strategię wojenne walcząc, tocząc bitwy, że użyję tu terminologii wojskowej, o usytuowanie siebie w przestrzeni sztuki. Niestety taki sposób myślenia staje się dominujący na paru uczelniach artystycznych w kraju. Nie są to jednak rozwiązania bliskie wrażliwości Pani Klaudii, nie są to rozwiązania bliskie mojemu rozumieniu sztuki.

Inaczej ma się z udziałem autorki w wystawach zbiorowych. Jej prace pojawiły się w wielu miejscach w kraju: w Krakowie, Wrocławiu, Sopocie, Bydgoszczy, Poznaniu... i na

świecie: w Chinach, na Tajwanie, Niemczech, Belgii, Serbii, Macedonii. Miejsc takich jest jeszcze więcej, gdyż artystka od czasu otwarcia swojej pracy doktorskiej w 2017 roku zapewne uczestniczyła w prezentacjach nie ujętych w materiałach otrzymanych od Rady Wydziału.

Pani Zawada jest także laureatką nagród i wyróżnień, że wymienię nagrodę Przeglądu Młodej Sztuki „Świeża Krew” we Wrocławiu, nagroda indywidualna Międzynarodowego Biennale Akwareli w Shenzhen w Chinach, w Belgradzie, czy nagroda główna w Przeglądzie artystycznym „Bryły Platona” we Wrocławiu.

Poszczyćć się może praktykami dydaktycznymi na Uniwersytecie Artystycznym w Poznaniu u prof. Marka Przybyła jak i prof. Hanny Łuczak. Zwróciła moją uwagę praktyka nauczycielki sztuki na Oddziale Onkologii w Poznaniu.

Domykają tę listę stypendia Artystyczne Miasta Poznania, Miasta i Prezydenta Wrocławia czy stypendia Rektora ASP we Wrocławiu i to dwukrotnie.

Namysł V

Rozprawa doktorska Pani Klaudii Zawada nosi tytuł „Pamięć obrazu”. To bardzo uważny esej o obrazie, o jego przedmiotowości, o przenikaniu, wnikanu, przekraczaniu, czasie, o pamięci. Jak napisała: *„Punktem wyjścia ... jest praca Cornelisa Gjsbrechta ‘Tył obrazu’. Mamy tu do czynienia z jedną z pierwszych prac o charakterze autoreferencyjnym”*. Paradoksalna praca nie posiadająca „przodu”. Paradoksalny początek tekstu malarki, która przedstawia. To osobliwe, trudne do opisanie zastanowienie nad pamięcią i zapomnieniem. Jak u Georges’a Pereca: *„... odnowienie naszego widzenia przestrzeni i rzeczy... angażującym całą swą inteligencję i energię w układanie, rozkładanie, przemontowywanie ... struktur po to aby rozbudzić pozostające w naszym zasięgu możliwości nadania sensu życiu, naszym przestrzeniom...”* a dalej *„ Wszystko to zaczyna się od kreski, od najprostszego znaku, by na końcu doprowadzić nas do... konstrukcji o olśniewającej kompozycyjnej wirtuozerii”*. (Claude Burgelin „Georges Perec”, Wydawnictwo LOKATOR 2014). Nie pamiętamy wszystkiego, nie zapamiętam zapewne całego tekstu, który leży przede mną. To dobry sygnał idący z mojego umysłu, by w formie wyabstrahowanej pozostawić w nim to co najistotniejsze.

Namysł VII

We wspomnianym eseju Pani Zawada przytacza wiele nazwisk artystów, przywołuje ich realizacje, wpisuje w przyjęte założenia. Jest Lucio Fontana, Jan Berdyszak, Walid Raad a

dalej Andrzej Wróblewski, Hanna Łuczak, Mikołaj Smoczyński i Dorothee von Windheim. O każdym z nich autorka napisała to co najistotniejsze. Pisząc o Krzysztofie Gliszczyńskim, o jego przenicowanych obrazach nie mogła przewidzieć, że na 58 Biennale w Wenecji, w polskim Pawilonie pojawi się przenicowana praca Romana Stańczaka. Widzę tu, także w tym kontekście fotografie Pawła Bownika. Nie wymagajmy jednak profetyczności autorki, czy ujęcia całościowego tematu, który zamknąłby się w paru opasłych tomach. Opisanie tu relacje są całkowicie wystarczające.

Namysł X

Miałem okazję obejrzyć prace Pani Klaudii Zawady osobiście. Jeszcze bez kontekstu przestrzeni, w której się pojawią podczas obrony doktorskiej. Otrzymałem wyczerpującą dokumentację wszystkich dzieł. Te dwie pamięci, jedna z przed wielu tygodni nakłada się na pamięć chwili oglądania wydruku tychże prac. Pozwala to na nałożenie ich na siebie by pojawił się obraz wynikający z nałożenia się dwóch scen.

Pamięć obrazu, akryl na papierze, 96 x 70 cm, 2018/2019; Pamięć obrazu, akryl na papierze, 52 x 52 cm, 2018/19; Pamięć obrazu, akryl na papierze, 79 x 63 cm, 2018/2019; Pamięć obrazu, akryl na papierze, 48 x 39 cm, 2018/2019; Pamięć obrazu, akryl na papierze, 91 x 56 cm, 2018/2019; Pamięć obrazu, akryl na papierze, 56 x 53 cm, 2018/2019; Pamięć obrazu, akryl na papierze, 90 x 92 cm, 2018/2019; Pamięć obrazu, akryl na papierze, 43 x 37 cm, 2018/2019; Pamięć obrazu, akryl na papierze, 45 x 38 cm, 2018/2019; Pamięć obrazu, akryl na papierze, 128 x 94 cm, 2018/2019; Pamięć obrazu, akryl na papierze, 45 x 34 cm, 2018/2019; Pamięć obrazu, akryl na papierze, 96 x 65 cm, 2018/2019; Pamięć obrazu, drewniana rama, tektura, papier, szyba, 20 x 15 cm, 2018/2019; Pamięć obrazu, *Kwiaty II*, akryl na papierze, 54 x 50 cm, 2018/2019; Pamięć obrazu, akryl na papierze, 96 x 58 cm, 2018/2019.

Georges Perec w eseju „Still life / Style leaf” wyszczególnia wszystkie przedmioty znajdujące się na jego biurku, zacytuję fragment: „... obcinacz do paznokci z polerowanej stali, tekturową saszetkę z zapalkami z widniejącym na żółtopomarańczowym tle czerwonym rysunkiem w stylu Vasarely’ego, kalkulator marki CASIO, na ekranie którego liczba 315308, czytana w lustrzanym odbiciu, tworzy słowo BOESIE, ozdóbkę w postaci dwóch... „ (Georges Perec, *Urodziłem się. Eseje*. Wydawnictwo LOKATOR. Kraków 2012). Jedna i druga wyliczanka uruchamia u odbiorcy wyobrazenie, pozwala zajrzeć do pokoju z biurkiem, do pomieszczenia z zawieszonymi tam pracami. Czy to wystarczy? Jestem głęboko przekonany, że TAK.

Konkluzja

Pani Klaudia Zawada przedstawiając mi dokumentację swoich realizacji, interesującą wielowątkową dysertację, opartą na bogatej bibliografii, dokumentację prac, obrazów, które ukazane będą na wystawie, pokazuje konsekwencję, wiarę w swoje dokonania artystyczne i pewność w wypowiedzi teoretycznej. To namysły pełne istotnych pytań, przemyśleń. To poszukiwanie odpowiedzi i czasami jej znajdywanie. Bo autorka ma tę świadomość, że pozostawiając nas wobec nierozwiązanych, niewyjaśnionych problemów pamięci, pamięci obrazu a także zapomnienia, bo przecież umysł zapomina to co dla niego nieistotne, że czytając jej tekst, doświadczając jej sztuki otwieramy przed sobą szerokie spektrum interpretacyjne. Spotkanie z twórczością Pani Klaudii Zawady jest doświadczeniem poważnym, wymagającym skupienia i głębokiego namysłu.

Stwierdzam, że praca teoretyczna jak i praktyczna Pani Zawady spełnia wymagania określone w artykule 13 ust. 1 z dnia 14 marca 2003 r. (z późniejszymi zmianami) o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki.

Powyższą recenzją składającą się z paru namysłów i przemyśleń pragnę wyrazić moje całkowite poparcie i rekomendować Panią Klaudię Zawadę do uzyskania tytułu doktora sztuki w zakresie sztuk plastycznych, w dyscyplinie sztuki piękne.

Zbigniew Taszycki

